

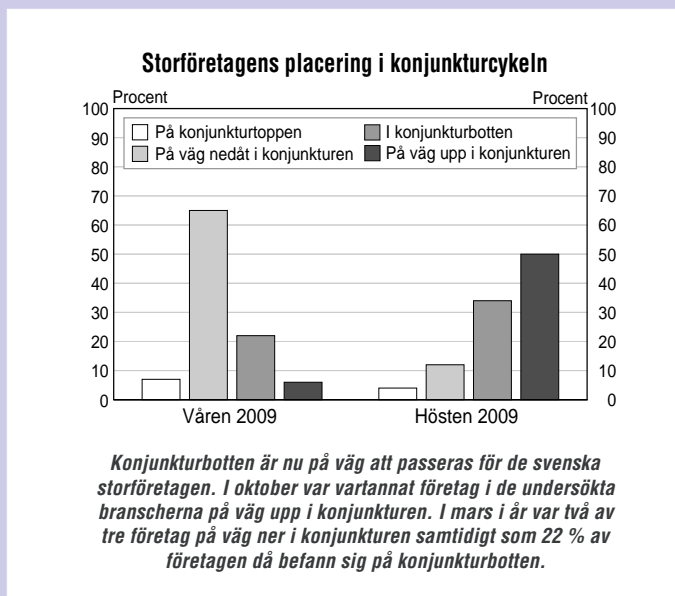
SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

NUMMER 10

30 oktober 2009

Snabb vändning för storföretagen

”I mitten”

Stor optimism

hos storföretagen

sidan 8

Kommentarer & Analys

Konjunkturläget _____	2
Industri _____	4
Utrikeshandel _____	6
Varuhandel _____	7
"I mitten" _____	8
Byggmarknad _____	10
Priser _____	10
Arbetsmarknad _____	12
Finansmarknad _____	13
Internationell utblick _____	14
Svenska ekonomiska indikatorer _____	16

Konjunkturläget

Höga tillväxtsiffror för världsekonomin

Torsdagen den 29 oktober kom den siffra många ekonomiska bedömare gått och väntat på, BNP-utvecklingen i USA för tredje kvartalet 2009. Utfallet var positivt och överträffade t.o.m. de optimistiska prognoserna med viss marginal. Den amerikanska ekonomin växte nu för första gången sedan andra kvartalet 2008 genom att BNP steg med höga 3,5 %, säsongrensat, jämfört med andra kvartalet och omräknat till årstakt. Koncensusprognosen låg på 3,2 %.

Det ser just nu bra ut på tillväxtfronten i världsekonomin. En vecka tidigare kom sålunda den tredje största ekonomin i världen, Kina, med sina nationalräkenskaper för tredje kvartalet. Av dessa framgick det att den kinesiska ekonomin nu har varvat upp ordentligt efter den kraftiga inbromsning som skedde under första kvartalet då BNP steg med – för Kina – måttliga 6,1 %, jämfört med motsvarande kvartal 2008. Under tredje kvartalet stegrades så BNP-tillväxten till 8,9 % efter en uppgång under andra kvartalet med 7,9 %, jämfört med motsvarande kvartal 2008.

Det gigantiska stimulanspaketet som sattes in av den kinesiska regeringen i början på året har uppenbarligen haft en snabb och kraftfull verkan. De fasta bruttoinvesteringarna steg under de tre första kvartalen i år, med hela 33,4 % jämfört med motsva-

rande period i fjol. Även försäljningen på de inhemska marknaderna har ökat kraftigt. Under de tre första kvartalen i år steg försäljningsvolymen av konsumtionsvaror inom detaljhandeln med 17 %, jämfört med motsvarande period 2008.

Stark industriproduktion i Kina

Problemet för Kina, och det som anses motivera den fortsatta stimulansen av ekonomin, är den bestående svaga utländska efterfrågan, med ett nytt stort fall i utrikeshandeln tredje kvartalet, även om det skett en viss inbromsning i nedgången. Värdet av importen och exporten sjönk med ca 16 % tredje kvartalet efter nedgångar på runt 25 % första kvartalet i år. Nedgången var likartad för exporten och importen. Ändå genererades ett stort överskott i handeln på 136 miljarder dollar under de tre första kvartalen, om än 46 miljarder dollar lägre än motsvarande period 2008.

Trots den svaga exporten fortsatte uppgången i industriproduktionen att stegas under tredje kvartalet till en ökning med 12,4 %, vilket var mer än en fördubblad ökningstakt jämfört med första kvartalet i år. Håller den starka inhemska efterfrågan börjar normaliseras kan BNP-tillväxten för Kina för fjärde kvartalet i år, jämfört med det svaga fjärde kvartalet i fjol, fortsätta att accelerera och bli riktigt hög.

Hushållen lyfte USA-ekonomin

Den nuvarande tillväxten på 3,5 % i den amerikanska ekonomin är hög även sett ur ett längre tidsperspektiv. Aktiviteten i ekonomin har i princip inte ökat snabbare under ett enskilt kvartal sedan första kvartalet 2006, dvs. tidpunkten också för den senaste svenska tillväxttoppen. Vändpunkten i ekonomin var väntad då de ledande indikatorerna pekade brant uppåt sedan april. Att de amerikanska hushållen skulle vara drivkraften i vändningen var lika förutsedd då konsumtionsutgifterna står för två tredjedelar av BNP. Hushållens konsumtionsutgifter ökade också ungefär lika mycket som hela BNP, dvs. med 3,4 %, vilket bidrog med 2,4 procentenheter till uppgången.

En stor del av detta bidrag kom i sin tur från en kraftigt ökad bilförsäljning under perioden. Den av regeringen införda skrotningspremierna under kort tid, augusti månad, fick tydligen ordentlig fart på försäljningen av nyare, bränslesnålare bilar. Men även rensat för bilförsäljningen var farten i ekonomin ganska hög, med en ökning på 2,4 %. Ljusningen i ekonomin fick tydligen hushållen att dra ned på sitt sparande något. Vid sidan av sina ökade konsum-

tionsutgifter sparade hushållen 3,3 % av de disponibla inkomsterna under perioden, lägre än kvartalet innan, på ovanligt höga 4,9 %, men högre än genomsnittet för 2008 på 2,7 %.

Bostadsmarknaden drev upp tillväxten i USA

En viktig signal var även omslaget inom det område där krisen en gång inleddes, på bostadsmarknaden. Här har positiva tecken visserligen funnits redan sedan i början på året, men först nu omsatta i en drivkraft för ekonomin. Sålunda steg bostadsbyggandet under tredje kvartalet markant, med 23,4 % från kvartalet innan och omräknat till årstakt. Det var den första ökningen av bostadsbyggandet sedan 2005. Ett positivt omslag noterades också för näringslivets investeringar i maskiner, utrustning och programvaror, som nu steg för första gången sedan fjärde kvartalet 2007, med 1,1 % i årstakt.

I förväntningsbilden fanns också ett omslag av lagerinvesteringarna, där en stadig avveckling av näringslivets lager dragit ned BNP-utvecklingen kraftigt, och under sju av de senaste åtta kvartalen. Vändningen kom nu också med besked då företagen fyllde på sina små lager rejält. Det hade en positiv effekt på BNP-utvecklingen motsvarande en procentenhet. Att det finns en stor potential och fortsatt utrymme för lagren att påverka tillväxten positivt framöver framgår av att lageravvecklingen verkat neddragande på BNP-utvecklingen under de senaste åtta kvartalen med motsvarande 0,8 procentenheter i genomsnitt per kvartal.

Anmärkningsvärd under tredje kvartalet var även den markanta vändningen inom utrikeshandeln som länge varit inne i en nedåtgående trend, med starka minskningar sju kvartal i följd för importen och fyra kvartal i följd för exporten. Nu steg exporten med 15 % och importen med 16 % mätt i årstakt.

Därmed kan ett stort frågetecken inom den globala ekonomin vara på väg att rätas ut. Denna expansion, tillsammans med den tidigare vändningen för exportloket Tyskland, säger också något om utvecklingen för världshandeln.

Ledande indikatorerna starka för USA

Nyckeln till den fortsatta utvecklingen i den amerikanska ekonomin finns hos hushållen och deras agerande, och på det området råder fortfarande osäkerhet. Det är möjligt att föreställningen av att ekonomin tagit sig ur recessionen kan ha en positiv inverkan. En fortsatt utveckling med en löneökningstakt på 2,5–3 % i kombination med en

bestående negativt alternativt låg inflations-takt ger också ett stort utrymme för konsumtionsökning den närmaste tiden för de som fortfarande har ett arbete.

Stöd för att ekonomin nu utvecklas åt rätt håll finns på många punkter, såväl från kvalitativa indikatorer – t.ex. inköpschefs-index för både industrin och tjänstesektorn – som mer hårda data i form av den kvantitativa korttidsstatistiken. Positiv information från den mer hårda typen av data står bland annat industrin för. Den samlade orderingången till industrin steg mellan de två senaste tremånadersperioderna t.o.m. augusti, med 10,5 % omräknat till årstakt. Rensat för transportmedelsindustri var uppgången ännu starkare, 12,5 %. Detta har redan fått genomslag i industriproduktionen, som mellan andra och tredje kvartalet ökade med 6,5 % omräknat till årstakt.

Likaså tycks bostadspriserna ha vänt uppåt igen, med en ökning i de tjugo största städerna i augusti för tredje månaden i följd och med sammanlagt 3 %. Den starka uppgångssignalen kommer ändå från de ledande indikatorerna, som skall förutspå den ekonomiska utvecklingen ca ett halvår framåt i tiden. Dessa fortsatte att stiga kraftigt i september för sjätte månaden i följd och är nu på den högsta nivån sedan september 2007.

V-formad konjunkturkurva för EU

För EU som helhet föreligger BNP-utfallet för tredje kvartalet först den 3 december. Under oktober har i stället mer kompletta beräkningar släppts för andra kvartalet. Dessa innebar en liten nedrevidering av BNP, med 0,1 procentenhet för både EU som helhet och för euroområdet till -0,3 respektive -0,2 %, jämfört med första kvartalet. Korttidsindikatorerna, såväl de kvalitativa som kvantitativa, har för perioden juli-oktober i viktiga avseenden utvecklats positivt.

Mest positiv och tydligast framstår vändningen för ekonomin i EU Kommissionens konjunkturbarometer. Den sammansatta

konjunkturindikatorn där – täckande hela ekonomin via fem sektorer och som är baserad på alla 27 medlemsländerna – fortsatte att stiga påtagligt i oktober. Sedan vändningen kom i april har indikatorn stigit markant och för varje månad, Förbättringen är sammanlagt drygt 25 enheter från bottenivån 60,4 i mars till 86,0. Ännu återstår dock en del till det långsiktiga genomsnittet för EU-ekonomin på 100.

Konjunkturkurvan för EU framstår härmed som utpräglat V-formad. Den dramatiska nedgången i indikatorn från september i fjol till mars i år är i princip helt inhämtad på en, så när som på en månad, lika kort period. Den största förbättringen i oktober avsåg industrin, men sedan i våras har utvecklingen vänt uppåt inom samtliga sektorer. Allra längst har återhämtningen kommit för den finansiella sektorn medan den är svagast för byggsektorn.

Vändpunkt passerad för industrin i EU

För de kvantitativa indikatorerna, som ännu bara sträcker sig fram till augusti, är utvecklingen mer blandad. För det positiva står främst industrin, medan detaljhandeln fortsätter att sakta dala. Tydligast är förbättringen för industrins orderingång och inom euroområdet, som visade på en fortsatt kraftig ökning mellan juli och augusti med 2 %. Sedan vändningen kom mellan april och maj har orderingången här ökat med sammanlagt 10 %. För hela EU är ökningen 3,1 %. Det är Tyskland som leder uppgången, med en tillväxt av exportorderna sedan februari på hela 19 %.

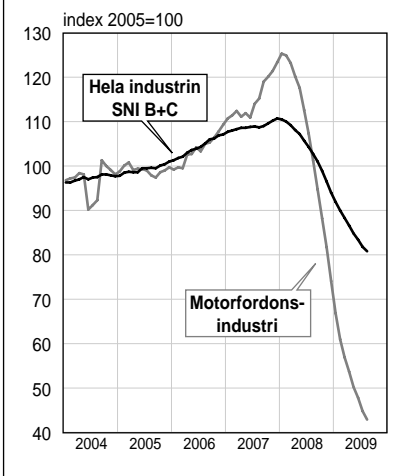
Även industriproduktionen stiger stadigt månad för månad sedan april, med en ökning fram till augusti med sammanlagt 3,2 % för euroområdet och med 1,8 % för EU som helhet.

Sverige fortsätter uppåt på konjunkturkurvan

För Sverige märks återhämtningen i ekonomin – vid sidan av den starka utvecklingen

Industriproduktionsindex 2004–2009

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärden

på Stockholmsbörsen och av de stigande bostadspriserna – främst i de kvalitativa indikatorerna. För närvarande låter sig en sammanfattning av det ekonomiska läget i Sverige bäst göras med Konjunkturinstitutets Barometerindikator. Denna, som täcker hela näringslivet samt hushållssektorn, och som vände uppåt i april fortsatte att stiga påtagligt i oktober och hamnade nu på den högsta nivån sedan juni i fjol. Tillverkningsindustrin, den privata tjänstesektorn och hushållssektorn bidrog positivt medan byggsektorn bidrog negativt till Barometerindikatorn i oktober. Sedan vändningen vid årsskiftet har utvecklingen varit bäst för detaljhandeln där läget nu är starkare än normalt.

Även de svenska storföretagen intar nu en betydligt mer optimistisk attityd än tidigt i våras. Snabbindikatorn på konjunkturen visar visserligen att läget för dessa fortfarande är sämre än normalt, men samtidigt har en påtaglig förbättring skett i stämningsslaget för dessa det senaste halvåret.

Ännu tydligare framgår förbättringen då företagen placerar in sig i konjunkturcykeln. Företagens placering här har påtagligt förskjutits framåt och uppåt sedan i mars. I oktober uppgav 50 % av företagen att de var på väg upp i konjunkturen mot 12 % som var på väg ner. I mars var motsvarande andelar 6 respektive 65 %.

Industriproduktion				
	Förändring i %			
	aug 09/ jul 09	jun-aug 09/ mar-maj 09	aug 09/ aug 08	jan-aug 09/ jan-aug 08
Hela industrin	-3	-6	-21	-22
Trävaruindustri, ej möbler	-21	4	-10	-11
Massa och papper	0	-1	-10	-10
Grafisk industri	1	-1	10	5
Kemisk industri, ej läkemedel	-3	-6	-23	-17
Läkemedel	1	-2	6	-1
Stål- och metallverk	-3	-5	-41	-40
Metallvaruindustri	-7	-9	-32	-32
Elektronikindustri	1	-7	-15	-14
Maskinindustri	-5	-11	-37	-35
Industri för motorfordon	-9	-16	-54	-56

Aktivitetsindex

		Index	Förändr i %
		2005=100	från föreg mån
Säsongrensad	jul	102,6	-0,1
	aug	102,8	0,3
Trend	jul	103,2	-0,3
	aug	103,0	-0,3

Högre prisutveckling i Sverige

Sedan januari i år har nedgången i inflationen, enligt KPI, fortsatt i princip månad för månad, till -1,6 % i september jämfört med september i fjol, vilket är den lägsta tolv månadersförändringen sedan KPI började beräknas månadsvis 1954. Den främsta orsaken till utvecklingen är Riksbankens sänkningar av reporäntan, som dramatiskt sänkt hushållens räntekostnader för egna hem. Exkluderas effekten av ändrade räntesatser kan inflationstakten i september, enligt måttet KPIF, beräknas till 1,4 %.

I ett internationellt perspektiv ter sig den svenska inflationen inte särskilt låg, snarare tvärtom. Enligt EU:s harmoniserade index för konsumentpriser, HIKP, som bl.a. exkluderar kapitalkostnader för egna hem, var inflationstakten i Sverige i september 1,4 % jämfört med 0,3 % för EU som helhet och -0,3 % för euroområdet. Det är bara några få länder inom det forna östblocket som har högre inflationstakt än Sverige, mätt på detta sätt.

Industri

Bilden av industrin är fortsatt tudelad – flertalet indikatorer visar att företagen är på väg att återhämta sig i rask takt medan industriproduktionsindex, IPI, fram till och med augusti fortfarande inte uppvisar några tecken på en utplanande nedgång och än mindre på en vändning uppåt. IPI skiljer sig därmed klart från nationalräkenskapernas industriproduktion, där hänsyn tas till lagerförändringar, som har visat på en tydlig avmattning i nedgången under såväl första som andra kvartalet. Det optimisterna lyfter fram är att orderingen, framförallt från exportmarknaden, nu har börjat visa positiva tendenser även om augusti var ett bakslag. Vidare har exportföretagen visat på ljusa framtidsutsikter i Exportchefsindex och dessutom har Konjunkturinstitutets barometer för oktober visat på tilltagande orderökningar och en produktion som har börjat växa efter att nedgången tycks ha upphört några månader tidigare. Prognoserna visar även på att trenden väntas hålla i sig.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: augusti 2009

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

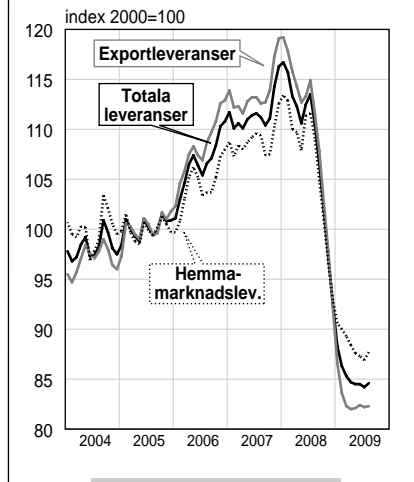
(Sofie Lord)

Industriproduktionen minskade kraftigt

Industriproduktionen minskade kraftigt i augusti i år, med 2,9 % säsongrensat och jämfört med juli. Nedgången i augusti följ-

Industrins leveranser 2004–2009

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

de på en mindre nedgång med 0,6 % från juni till juli. Industriproduktionen är därmed fallit 19 månader i följd. Den starkaste produktionsminskningen mellan juli och augusti noterades för trävaruindustrin med en nedgång på 20,6 %. Detta förklaras främst av utvecklingen för sågverksindustrin och att fallet där i augusti kom från en extremt hög nivå i juli. Bland många andra branscher med negativ produktionsutveckling mellan de två senaste månaderna märks motorfordonsindustrin där produktionen minskade kraftigt, med 9 %. Den starkaste utvecklingen redovisade den grafiska industrin med en produktionsökning på 1,5 %.

Sammantaget under den senaste tremånadersperioden juni-augusti minskade industriproduktionen fortsatt kraftigt, med 5,6 %, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Utvecklingen pekade nedåt för de flesta branscher under denna period.

Ny stor nedgång för verkstäderna

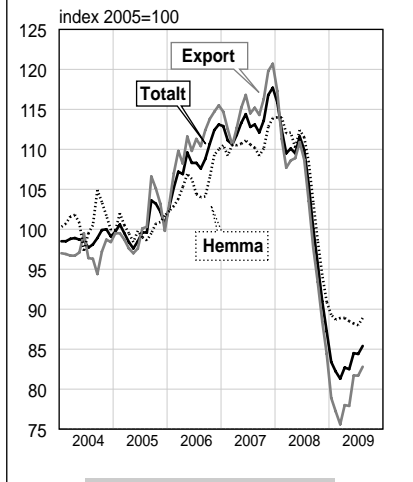
Fortfarande är det verkstadsindustrin som

Leverans och order

	Förändring i %		
	aug 09/ jul 09	jun-aug 09/ mar-maj 09	aug 09/ aug 08
Orderingång			
Hemmarknad	1	-1	-16
Exportmarknad	-8	5	-20
Totalt	-4	2	-18
Leveranser			
Hemmarknad	0	-2	-18
Exportmarknad	-1	0	-25
Totalt	0	-1	-22

Industrins ordergång 2004–2009

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

leder nedgången inom industrin. Efter en viss dämpning i utvecklingen de senaste månaderna inträffade ett nytt kraftigt fall i produktionen i augusti, med en minskning på hela 5,1 % från månaden innan. Sett ur ett halvårsperspektiv har därmed minskningstakten tilltaget jämfört med i juli. Under den senaste tremånadersperioden, sommarmånaderna juni-augusti, minskade produktionen med hela 8,3 %, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Den starka nedgången är bred och berör, med något undantag, alla delbranscher inom verkstadsindustrin. I likhet med tidigare sjönk produktionsnivån allra mest under denna period för motorfordons- och maskinindustrin, men nedgångar på 16,5 respektive 10,6 %.

Sågverken avviker positivt

Men det är inte bara verkstadsindustrin som bidrar till nedgången, de flesta branscher redovisar sjunkande produktion under den senaste tremånadersperioden. För stål- och metallverk samt kemiindustri föll då produktionen också kraftigt, med 5,2 respektive 5,8 %. Ett tydligt undantag i den annars enhetliga bilden är trävaruindustrin, för vilken produktionsnivån drogs upp med 4,4 % mellan de två senaste tremånadersperioderna. Det är helt och hållet sågverken, med en produktionsuppgång på 10 %, som bidrar till denna utveckling. För den övriga trävaruindustrin fortsatte produktionen i stället att sjunka med 6 %.

Efter den återhämtning som kunnat noteras för massa- och pappersindustrin tidigare under våren och i början på sommaren har produktionsnivån dragits ned på nytt de två senaste månaderna. Det medför att produktionen för denna skogsbaserade

bransch minskat svagt mellan de två senaste tremånadersperioderna, med 0,8 %.

Industriproduktionen ned 21,7 % hittills i år

Hittills i år, från januari 2009 till augusti 2009, har industriproduktionen minskat med hela 21,7 %, kalenderkorrigerat och jämfört med motsvarande period 2008. De största nedgångarna återfinns inom stål- och verkstadsindustrin. Det brantaste fallet gäller för motorfordonsindustrin där produktionen i år sjunkit med 56,4 %. Därefter följer stål- och metallverk samt maskinindustri med nedgångar på 39,9 respektive 35,3 %.

För sågverksindustrin har däremot en omsvängning i utvecklingen skett i år. Från att ha redovisat en minskad produktion vid samma tidpunkt i fjol har i stället produktionen hittills i år ökat med 3,6 %. Positiv produktionsutveckling kan även noteras för den grafiska industrin, med en ökning på 5,4 %. För livsmedels- och läkemedelsindustrin har utvecklingen varit ganska stabil i år med små neddragningar av produktionsnivån, med 0,3 respektive 0,6 %, jämfört med motsvarande period 2008.

Industrins leverans- och orderläge

Senaste uppgift: augusti 2009

Källa: SCB:s leverans- och orderstatistik

(Lars Öhman)

Rekyl för orderingen i augusti

Efter det starka inflödet av nya order till den svenska industrin i juli kom en rekyl i augusti då den samlade orderingen minskade med 4,2 %, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Från juni till juli noterades i stället en dubbelt så stor ökning, med hela 8,4 %. Utvecklingen i augusti var dock splittrad inom industri. Det var lika många branscher som redovisade ökad som minskad ordergång.

Det var framför allt en kraftig och bred nedgång inom verkstadsindustrin som bidrog till tillbakagången. För den totala verkstadsindustrin minskade den samlade orderingen mellan juli och augusti med 11,4 %. Det var ett markant fall för orderingen till industrin för datorer och elektronikvaror på 22 % som låg bakom den allra största delen av nedgången för verkstadsindustrin. En lika stor ökning i augusti redovisades i stället för stål- och metallverk. För de två skogsbaserade branscherna massa/papper och trävaruindustri pekade utvecklingen åt var sitt håll, med en minskning på 10 respektive ökning på 6 %.

Rekylen i augusti förklaras helt av ett kraftigt fall i exportorderingen på 8 % samtidigt som hemmaorderna fortsatte att

stiga svagt, med 0,9 %. Nedgången på exportmarknaden förklaras främst av starka tillbakagångar för industrin för datorer och elektronikvaror samt massa- och pappersindustrin med minskningar på 28 respektive 11 %. Vidare sjönk exportorderna för industrin för elapparatur med hela 46 % mellan juli och augusti.

Stark utveckling i ett halvårsperspektiv

Sett ur ett halvårsperspektiv är efterfrågeutvecklingen fortfarande positiv. Den samlade orderingen till industrin ökade under den senaste tremånadersperioden, juni-augusti, med 2,1 %, jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Det motsvarar en uppgång med 8,7 % omräknat till årstakt. Det är exportmarknaden som är drivkraften i uppgången under denna period, med en stor ökning på 4,7 %. Från hemmamarknaden, som väger betydligt lättare i företagets orderportföljer, minskade i stället orderingen mellan de två senaste tremånadersperioderna, med 1 %.

Ökade exportorder för stål och metall

Förbättringen av exportmarknaden under den senaste tremånadersperioden gäller för flertalet branscher inom industrin. Destörsta förbättringarna av exportmarknaderna kommer från tre branscher, stål- och metallverk, verkstadsindustri och massa- och pappersindustri, med orderökningar på 20, 6 respektive 5 %. Inom verkstadsindustrin, som med sin tyngd lämnat det absolut största bidraget till uppgången från exportmarknaderna, är det framför allt ökning för industrin för datorer och elektronikvaror samt för motorfordonsindustrin på 10 respektive 11 % som förklarar uppgången.

För sågverksindustri minskade exportorderna mellan de två senaste tremånadersperioderna med 5,5 %, men detta skall ses mot bakgrund av en exceptionellt hög ordergång under april och maj. Jämfört

med fjärde kvartalet 2008 var exportorderna för sågverksindustrin under den senaste tremånadersperioden hela 18 % högre.

Vändning för transportmedel även på hemmamarknaden

För hemmamarknaden var det i motsats till exportmarknaden flertalet branscher som redovisade minskad ordergång mellan de två senaste tremånadersperioderna. Men även här pekar det uppåt för verkstadsindustrin, med en ökning på 1 %. Det beror främst på en stor uppgång för den tungt vägande transportmedelsindustrin på drygt 9 %. För maskinindustrin var hemmaorderna oförändrade under perioden. Men för övriga verkstadsbranscher pekade utvecklingen på hemmamarknaden brant utför, med minskningar på mellan 5 och 6 %. En lika stor nedgång redovisades av trävaruindustrin. För en positiv utveckling stod massa/papper, kemisk industri samt läkemedelsindustri, med ökade hemmaorder på 2, 2 respektive 7 %.

Återhämtning i orderna för många branscher

En omsvängning i efterfrågeutvecklingen har ägt rum för många industribranscher det senaste halvåret. Förutom för sågverksindustrin där vändningen kom tidigt har en tydlig vändning skett även för den tidigare hårt drabbade motorfordonsindustrin. Som lägst var orderingen där i december ifjol. Därefter har ett stort lyft kunnat registreras. Under den senaste tremånadersperioden var den samlade orderingen för motorfordonsindustrin 18 % högre, säsongrensat och jämfört med den låga nivån under första kvartalet i år. Även för massa- och pappersindustrin har en återhämtning skett. Under den senaste tremånadersperioden steg där den samlade orderingen med 7,7 % jämfört med första kvartalet i år.

Liknande förbättringar, om än inte så

Sveriges största exportmarknader

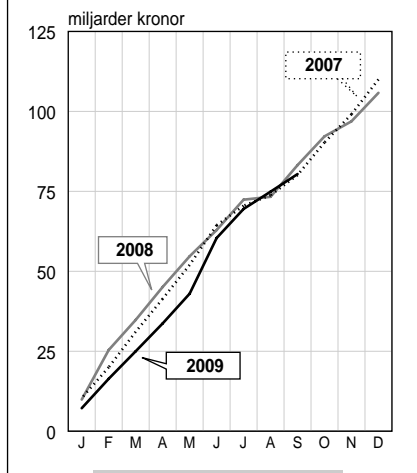
	Värde mkr		Andel %	Förändr 09/08 %
	2009 jan-aug	2008 jan-aug		
Norge	68 219	75 803	10,5	-10
Tyskland	65 997	83 333	10,1	-21
Danmark	47 890	60 223	7,4	-20
Storbritannien	47 303	60 589	7,3	-22
Finland	41 972	50 787	6,4	-17
USA	41 709	52 195	6,4	-20
Frankrike	34 197	40 592	5,3	-16
Nederländerna	29 558	41 565	4,5	-29
Belgien	22 951	35 050	3,5	-35
Kina	20 599	16 684	3,2	23
Italien	19 389	25 738	3,0	-25
Polen	15 872	20 241	2,4	-22

Sveriges största importmarknader

	Värde mkr		Andel %	Förändr 09/08 %
	2009 jan-aug	2008 jan-aug		
Tyskland	100 858	129 808	17,5	-22
Danmark	53 911	70 230	9,4	-23
Norge	49 865	66 493	8,7	-25
Nederländerna	37 698	42 463	6,5	-11
Storbritannien	32 432	47 026	5,6	-31
Finland	29 702	41 135	5,2	-28
Frankrike	28 380	36 420	4,9	-22
USA	23 482	22 208	4,1	6
Kina	23 460	23 593	4,1	-1
Belgien	22 411	28 260	3,9	-21
Italien	18 489	25 716	3,2	-28
Polen	17 775	23 481	3,1	-24

Sveriges handelsnetto 2007–2009

Akkumulerade månadsvärden från årets början. Miljarder kronor. Löpande priser

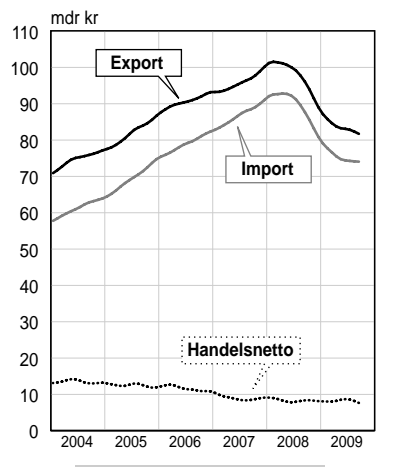
stora, märks även för den kemiska industrin och läkemedelsindustrin. Även den investeringsberoende maskinindustrin har en viss återhämtning kunnat registreras den senaste tiden. Mellan de två senaste tre månadersperioderna ökade där den samlade orderingen med 2,3 %. Utvecklingen på hemmamarknaden har varit stabil där sedan i februari, medan en återhämtning på exportmarknaden noterats de två senaste månaderna.

Industrins leveranser sjönk något i augusti

Industrins leveranser minskade med 0,4 % från juli till augusti och med 0,6 % under den senaste tre månadersperioden jämfört med närmast föregående tre månadersperiod. Leveranserna under juli steg med 1,8 % jämfört med juni, vilket innebär en uppvidering med 0,3 procentenheter jämfört med den första publiceringen av resultaten för juli.

Export och import av varor samt handelsnetto 2004–2009

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend. Miljarder kronor

Leveranserna till hemmamarknaden ökade med 0,3 % från juli till augusti. Däremot minskade de med 1,6 % under den senaste tre månadersperioden jämfört med närmast föregående tre månadersperiod. Leveranserna till exportmarknaden minskade med 0,8 % från juli till augusti, men ökade med 0,2 % under den senaste tre månadersperioden jämfört med närmast föregående tre månadersperiod.

Utrikeshandel**Svag utrikeshandel i september**

Utrikeshandeln i september minskade i värde jämfört med augusti, i en serie utjämnad med trendcykeln. Exportvärdet minskade något mer än importvärdet, vilket fick till följd att handelsnettots trendvärde fortsatte att minska till den lägsta nivån på femton år. Uppgången för industrins exportordergång som kunnat skönjas under den senaste

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i % jämfört med motsvarande period föregående år

	sep 2009	jan–sep 2009
Dagligvaruhandel	2,7	2,1
<i>däruv:</i>		
Detaljhandel, mest livsmedel	1,8	1,2
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	7,0	6,3
Sällanköpsvaruhandel	2,9	2,2
<i>däruv:</i>		
Klädhandel	-0,4	0,8
Skohandel	-2,5	-0,9
Möbelhandel	0,1	-3,4
Elektronikhandel	12,0	13,0
Järn- och bygghandel	4,3	-2,9
Färghandel	9,0	-0,8
Bokhandel	0,3	-8,9
Guldsmedhandel	-16,0	-15,2
Sport- o fritidshandel	8,6	12,0
Postorderhandel	-9,2	-3,4
Total detaljhandel	2,7	2,2

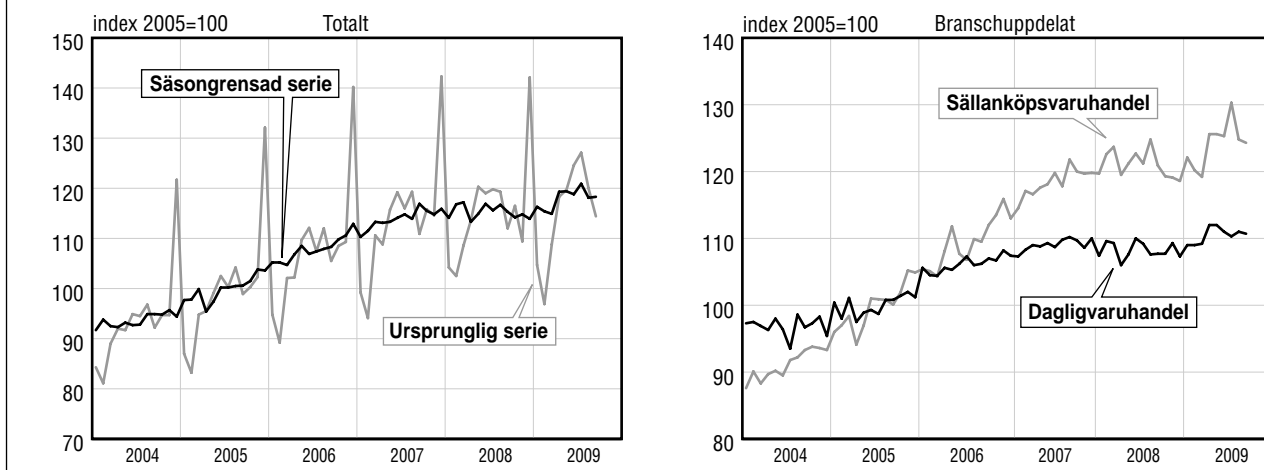
tiden har ännu inte gett något utslag på varuexporten. Exportordergången föll under förra året brantare än varuexporten och den senaste tidens uppgång bygger på orderböckerna från en mycket låg nivå.

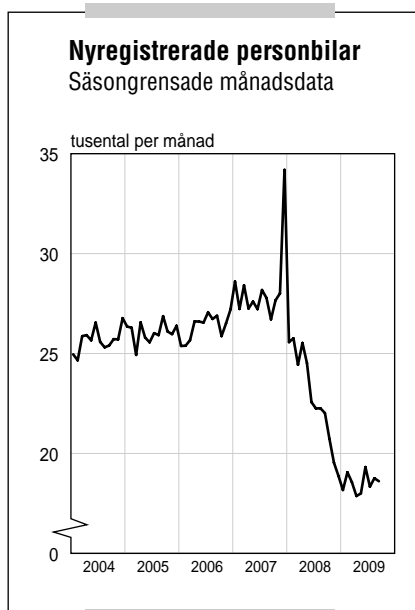
Fallande priser på export- och importvaror har varit en bidragande faktor till det minskade handelsvärdet i varuhandeln. Septemberutfallet ger emellertid en indikation på att varuhandelsvolymerna inte har minskat i samma utsträckning som varuhandels värde, som är måtenheten i utrikeshandelsstatistikens löpande månadspublivering.

Varuexporten har sammantaget under tredje kvartalet haft en svagare utveckling än varuimporten i jämförelse med kvartalet innan. En bidragande faktor är en starkare kronkurs. Kronan har mot en handelsvik-

Försäljningsvolymen inom total detaljhandel

Säsongrensade månadsdata

tad korg av valutor (TCW-index) stärkts med drygt fyra procent mellan kvartalen.

Handelsnetto

Senaste uppgift: september 2009

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

(Maria Adolfsson)

Fortsatt minskad utrikeshandel

Varuexporten uppgick under september till 88,3 miljarder kronor och varuimporten till 82,8 miljarder. Det ger ett handelsnetto på 5,5 miljarder kronor.

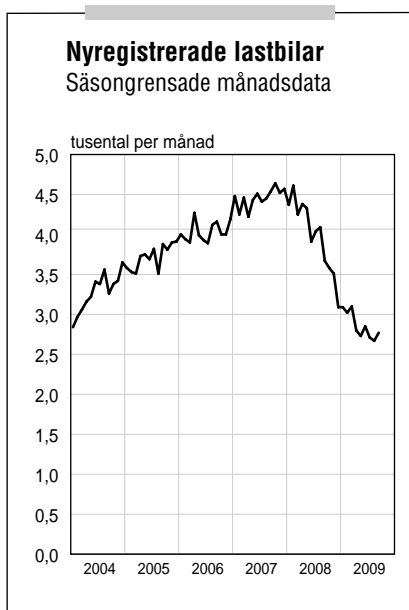
Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 5,5 miljarder kronor under september 2009 enligt preliminära beräkningar. För september 2008 var överskottet 9,9 miljarder kronor.

Varuexportens värde under september 2009 uppgick till 88,3 miljarder kronor och varuimportens till 82,8 miljarder. Varuexportens värde minskade med 17 % och varuimportens med 14 % jämfört med september 2008.

Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på 9,4 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 3,9 miljarder.

Rensat för säsongpåverkan visar handelsnettot ett överskott på 7,7 miljarder kronor för september 2009 och 8,2 miljarder för augusti. För juli var motsvarande värde 8,6 miljarder kronor.

Hittills under året har värdet av varuexporten minskat med 19 % och varuimporten med 20 % jämfört med motsvarande period ett år tidigare. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 739,2 miljarder kronor och varuimportvärdet till 658,8 miljarder. Handelsnettot för januari–september 2009 gav därmed ett överskott på 80,4 miljarder kronor. För motsva-

rande månader 2008 noterades ett överskott på 83,2 miljarder.

Varuhandel, samfärdsl och tjänster

Total detaljhandel

Senaste uppgift: september 2009

Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

(Frida Vingren SCB, Jonas Arnberg HUI)

Detaljhandeln svagt uppåt i september

Detaljhandeln steg svagt i september, med 0,2 % säsongrensat, jämfört med månaden innan och mätt i volym. Frånsett den starka uppgången i juli har därmed detaljhandeln varit stabil och på en i stort sett oförändrad nivå sedan det stora lyftet kom i april i år. Under tredje kvartalet var försäljningsvolymen oförändrad jämfört med andra kvartalet, men var 3,1 % högre än under första kvartalet och har återhämtat sig från bottenivån under fjärde kvartalet i fjol, med en uppgång på 4,2 %, säsongrensat.

Det ser ut som om dagligvaruhandeln tappat tempo den senaste tiden, och minskat sin försäljningsvolym med 0,9 % mellan andra och tredje kvartalet. Sällanköpsvaruhandeln fortsätter däremot uppåt, med en ökad försäljningsvolym mellan andra och tredje kvartalet på 0,8 %. Jämfört med bottenläget fjärde kvartalet i fjol är uppgången för detta varusortiment hela 6,3 %, säsongrensat.

Minskad försäljning av kläder

Detaljhandeln ökade sin omsättning i september med goda 3,4 %, mätt i löpande priser och jämfört med motsvarande må-

nad i fjol. Det skall då beaktas att kalendereffekten ändå drog ned utvecklingen med ca 0,5 procentenheter. Medan dagligvaruhandeln steg med 4,9 % ökade omsättningen för sällanköpsvaror med 2,4 %. Under tolv månadersperioden ökade, enligt branschprisindex, priserna inom dagligvaruhandeln med i genomsnitt 2 % medan prisnivån inom sällanköpsvaruhandeln steg med 0,5 %.

Mätt i volym och sedan hänsyn tagits till kalendariska effekter steg försäljningen i september med 2,7 %. Det innebär en stegrad ökningstakt i förhållande till utvecklingen i augusti, men det skall påpekas att försäljningsvolymen i september 2008 var på en förhållandevis låg nivå som en följd av den då akuta finanskrisen. Försäljningsvolymen utvecklades ungefär lika starkt inom dagligvaruhandeln och sällanköpsvaruhandeln denna månad, med ökning på 2,7 respektive 2,9 %.

En fortsatt stark ökning för Systembolaget denna månad, med 9,2 % bidrog till uppgången för dagligvaruhandeln med närmare en procentenhet. Inom sällanköpsvaruhandeln var det ganska stor spridning i försäljningsresultatet för enskilda delbranscher. Hela beklädnadshandeln gick svagt i det fina septembervädret, med nedgångar i försäljningsvolymen för skohandeln med 0,4 % och för klädhandeln med 2,5 %. Även möbelhandeln hade en medioker månad med en obetydlig uppgång på 0,1 %.

Sport- och fritid säljer bra

Allra sämst gick det för guldsmedhandeln samt för bok- och pappershandeln med nedgångar i försäljningsvolymen på 16 respektive ca 11 %. Även postorderhandeln fortsätter att utvecklas svagt och sjönk i september ovanligt mycket, med 9,2 %. För guldsmedhandeln inverkade de kraftiga prisökningarna på sortimentet med 22 % negativt. I löpande priser steg försäljningen här med ca 2,5 %.

Sport- och fritidshandeln fortsätter att dra till sig kunder och steg nu kraftigt med 8,6 %. Bra gick också järn- och byggghandeln med en ökning på 4,3 %. Men som vanligt hade elektronikhandeln den klart starkaste utvecklingen, men ökad försäljningsvolym på 12 %. Men här spelade den kraftiga prisuppgången in vid volymeräkningen. I löpande priser minskade i stället försäljningen av elektronikvaror med närmare 1 %.

Detaljhandeln upp 2,2 % i år

Hittills i år har försäljningsvolymen inom den totala detaljhandeln stigit med 2,2 %, kalenderkorrigerat och jämfört med motsvarande period 2008. Systembolaget har ökat

I mitten

Stor optimism hos storföretagen

En snabb scenväxling har skett i konjunkturen efter sommaren för de svenska storföretagen. Pessimismen och den snabba konjunktur nedgången i våras har på ett halvår ersatts med optimism och en spirande konjunkturuppgång för storföretagen. Detta framgår av Snabbindikatorn på konjunkturen – en enkätundersökning till de 18 största företagen i Sverige i 18 branscher som genomfördes under perioden 5–16 oktober i år. Det är uppenbart att företagen överraskats av det snabba och starka omslaget i konjunkturen som skett sedan i mitten av mars då den förra undersökningen genomfördes. Vid den tidpunkten var en djup lågkonjunktur utbredd över stora delar av näringslivet och pessimismen var starkt förankrad bland företagen om utvecklingen inför hösten.

Företagens dystra prognoser har glädjande nog inte slagit in. Utfallet visar i stället att det ekonomiska klimatet förbättrats för 14 av branscherna och försämrats för de 4 övriga. Den nuvarande konjunkturbilden är dock betydligt mer splittrad än den var i våras. Trots de förbättringar som skett det senaste halvåret är läget för flertalet branscher betydligt sämre eller något sämre än normalt. Det gäller framför allt för den varuproducerande sektorn. Däremot inom tjänstesektorn, som normalt brukar släpa efter i utvecklingen i förhållande till industrin, anses läget nu vara tillfredsställande eller bra inom många branscher.

Av samtliga företag i de undersökta branscherna anser nu 16 % att läget är bra, 53 % att det är tillfredsställande och 32 % att det är dåligt. I våras var motsvarande andelar 17, 35 respektive 48 %. Den positiva rörel-

sen förstärks ytterligare om utvecklingen skrivs fram till kommande vår enligt företagens mycket optimistiska förväntningar och uppgifter om var de befinner sig i konjunkturcykeln.

Läget i tjänstesektorn normaliseras

Den snabbaste omsvängningen i konjunkturen sedan i våras har skett inom tjänstesektorn. Där har läget förbättrats för samtliga branscher utom för transportbranschen där en försämring skett. Här återfinns också de två branscher inom näringslivet med de starkaste konjunkturomdömena, vård- och utbildningssektorn. Även inom detaljhandeln har en stark förskjutning skett i positiv riktning. För ett halvår sedan uppgav där 42 % av företagen att läget var dåligt. Nu anser inget företag där att konjunkturen är dålig. Inom tjänstesektorn är läget klart sämre än normalt bara för partihandel och företagstjänster, som båda är beroende av efterfrågan i de utsatta branscherna tillverknings- och byggindustri.

Allra sämst är det ekonomiska klimatet för stål- och metallverk där 91 % uppger att läget dåligt mot 9 % att läget är tillfredsställande men inte bra. Inom två andra exportberoende branscher, skogs- och verkstadsindustri, är övervikten företag med dåliga konjunkturomdömen stor. Detsamma gäller för den hemmamarknadsbaserade byggindustri.

Stor optimism inför våren

De förväntningar företagen har inför det närmaste halvåret skiljer sig markant från de dystra tongångarna i våras. Signalerna om en fortsatt förstärkning av konjunkt-

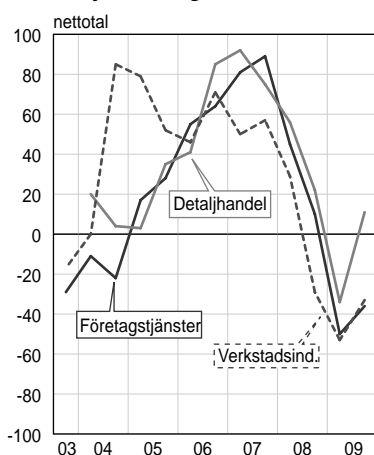
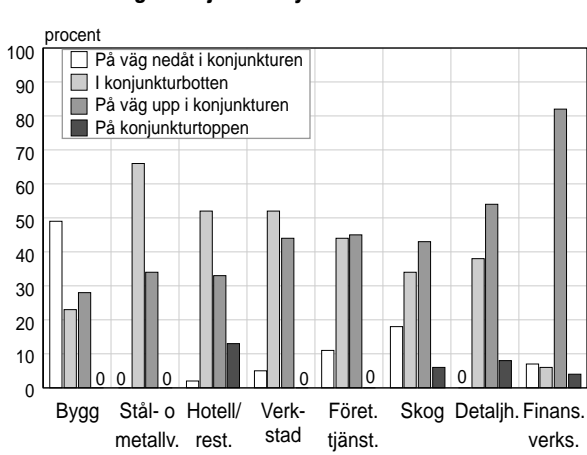
uren är starka. I 17 av de 18 branscherna är de företag som räknar med en förbättrad konjunktur fler än de som tror på en försämring. I de flesta fall är optimisterna dessutom betydligt fler. Av samtliga företag räknar 43 % med en förbättring, 51 % med oförändrat och 6 % med sämre läge till våren. I 15 av branscherna är det inget eller bara något enstaka företag som befarar en försämring. Det är heller ingen större skillnad i optimismen mellan den varu- och tjänsteproducerande sektorn.

Att döma av bedömningarna av det nuvarande läget och de förväntningarna företagen har ser läget ut att bli allra starkast till våren för utbildning, vård, finansiell verksamhet, livsmedelsindustri och energisektorn. Betydligt bättre än normalt ser läget ut att bli även för detaljhandeln. Anmärkningsvärd är optimismen inom den kristämplade finansiella verksamheten där 62 % av företagen tror på en ytterligare förbättring från ett läge som redan anses vara normalt. Endast ett företag där befarar en försämring. Mest pessimistisk är man inom byggsektorn där 23 % tror på en förbättring, 39 % på oförändrat läge och 40 % på en försämring.

Vändpunkten på konjunkturkurvan passerad

Att vändpunkten på konjunkturkurvan för storföretagen nu är passerad stöds av optimismen inför våren och av var företagen nu befinner sig på konjunkturkurvan. Storföretagens placering i konjunkturcykeln har påtagligt förskjutits framåt sedan i våras. Den tidigare stadigt nedåtgående trenden har nu övergått i en tydligt uppåtriktad

rörelse. I samtliga branscher, förutom byggverksamhet, är andelen företag som uppger att de är på väg upp i konjunkturen större än den andel som säger att de är på väg ner. I nästan samtliga dessa branscher är denna andel dessutom betydligt större. Den uppåtgående rörelsen förstärks av, att för 12 av de 18 branscherna är andelen företag som är på väg upp större än den andelen som befinner sig på konjunkturbotten. 50 % av företa-

Konjunkturläget 2003–2009**Placering i konjunkturcykeln**

Forts. från sid 7

Konjunkturbedömning – nuläge och prognos, nettotal ¹			
Bransch	Konjunkturläge – nivå		Prognos – förändring Våren -10
	Hösten -09	Våren -09	
Vård m.m.	69	17	12
Utbildning	55	45	20
Övriga tjänster	12	4	32
Detaljhandel	11	-34	29
Livsmedelsindustri	0	-11	55
Finansiell verksamhet	-2	-24	61
El, gas etc.	-8	-6	55
Hotell- och restaurang	-12	-21	42
Kemi	-14	24	23
Transport	-15	4	31
Partihandel	-27	-57	56
Skogsindustri	-33	-73	35
Verkstadsindustri	-33	-53	35
Företagstjänster m.m.	-36	-50	61
Byggverksamhet	-41	-43	-17
Annan tillverkning	-59	-69	74
Förlag	-68	-57	45
Stål- och metallverk	-91	-95	82

¹ Nettotal = andelen som säger bra respektive bättre minus andelen som säger dåligt respektive sämre.

gen i de undersökta branscherna uppger att de nu är på väg upp i konjunkturen mot 12 % som är på väg ner. I våras var motsvarande andelar 6 respektive 65 %.

Uppgången är tydligast för branscherna finansiell verksamhet, kemi- och läkemedelsindustri samt utbildningsbranschen. Där har 82,75 respektive 68 % av företagen uppgett att de befinner sig i en konjunkturuppgång. I sviterna av den finansiella krisen har överraskande branschen finansiell verksamhet den bästa positionen. Här är 4 % på toppen, 82 % på väg upp, 6 % på botten och 7 % på väg ner. Den bransch för vilken bilden är sämst och mest splittrad är byggverksamheten. Där befinner sig 23 % av företagen på konjunkturbotten, 49 % på väg ner och 28 % på väg upp.

En tendensundersökning

Tre frågor, som ställs till företagsledningen, ingår i Snabbindikatorn. Första frågan berör företagets aktuella konjunkturläge med svarsalternativen Bra, Tillfredsställande och Dåligt. Andra frågan gäller förändringen av konjunkturläget på 6 månaders sikt med svarsalternativen Bättre, Oförändrat och Sämre. Slutligen ställs en fråga om var i konjunkturcykeln företaget befinner sig med svarsalternativen På väg upp i konjunkturen, På konjunkturtoppen, På väg ner i konjunkturen och På konjunkturbotten. För de två första frågorna beräknas ett nettotal som består av differensen mellan andelen företag som svarar bra respektive bättre och andelen som svarar dåligt respektive sämre. Inom varje bransch viktas sedan svaren för företagen med antalet anställda.

sin försäljning kraftigt i år, med 8 % och svarar därmed för två tredjedelar av hela uppgången för dagligvaruhandeln på 2,1 %. En ungefär lika stor ökning redovisar sällanköpsvaruhandeln, med 2,2 %. Här är det två branscher, elektronikhandeln samt sport- och fritidshandeln med ökningsar av försäljningsvolymen på 13 respektive 12 % som lämnat det klart största bidraget till uppgången. Även Apoteket har sålt bra under de dåliga ekonomiska tiderna i Sverige och ökat sina volymer med 4,2 % hittills i år.

Annars har försäljningsutvecklingen varit svag eller negativ för många branscher. Inom beklädnadshandeln har utvecklingen gått åt olika håll med en mindre ökning för klädhandeln på 0,8 % och en ungefär lika stor minskning för skohandeln på 0,9 %. För möbelhandeln samt järn- och byggvaruhandeln har försäljningsvolymen minskat med 3,4 respektive 2,9 %.

Personbilar och lastbilar

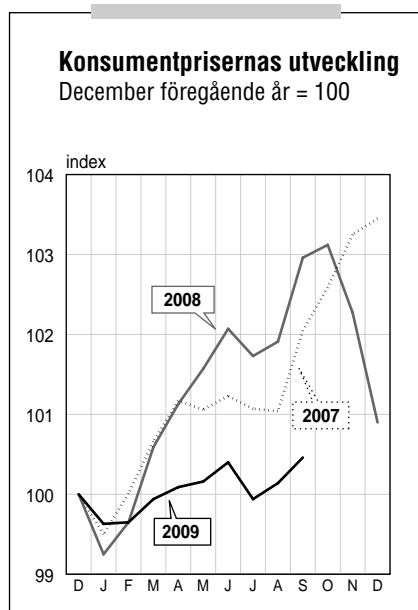
Senaste uppgift: september 2009

Källa: SIKAs register för fordonsstatistik

(Inge Karlsson SCB, Anette Myhr SIKAs)

Stabilt för personbilarna

Utvecklingen på personbilsmarknaden fortsätter att vara stabil på den nya låga nivån. Ända sedan i december i fjol har förändringarna i antalet nyregistrerade personbilar varierat lite från månad till månad. Något lyft från den nya låga har ännu inte gått att registrera. I september minskade nyregistreringarna med 0,8 % från månaden innan och med 1,4 % från december i fjol, säsongrensat. Sett ur ett halvårsperspektiv framskymtar dock en liten ökning. Under tredje kvartalet i år ökade nyregistreringarna med 1 % jämfört med andra kvartalet, vilket är en uppgång med 4 % i årstakt.

Sep 2009	Förändr från		Bidrag till förändr sedan sep 2008 ¹⁾
	Föreg. månad	sep 2008	
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,2	1,6	0,2
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,1	3,0	0,1
Kläder och skor	11,6	1,4	0,1
Boende	1,1	-8,5	-2,4
Inventarier och hushållsvaror	0,2	1,7	0,1
Hälso- och sjukvård	-0,1	3,1	0,1
Transport	-0,2	0,1	0,0
Post och telekommunikationer	-0,2	-2,0	-0,1
Rekreation och kultur	0,5	0,6	0,1
Utbildning	-0,1	2,7	0,0
Restauranger och logi	1,0	2,4	0,1
Div varor och tjänster	0,2	2,8	0,1
KPI TOTALT	0,3	-1,6	-1,6

¹⁾ procentenheter
Anmärkning: Avrundningar kan medföra att kolumnsummorna inte överensstämmer med KPI totalt

I september uppgick antalet nyregistrerade personbilar till 20 793 jämfört med 24 634 personbilar under motsvarande månad 2008, en minskning med 15,6 %. Hittills i år t.o.m. september har 164 417 personbilar nyregistrerats jämfört med 216 280 personbilar under motsvarande period 2008, en nedgång med 24 %.

Liten ökning för lastbilarna

Efter den långvariga nedgången på lastbilsmarknaden finns nu tecken på en stabilisering. Noteringen för nyregistreringarna i september var högre än både i juli och i augusti. Från augusti till september ökade antalet nyregistrerade lastbilar med 3,8 %. Från andra till tredje kvartalet minskade

De svenska inflationsmått		
sep	Förändring i procent sedan aug 2009 sep 2008	
KPI	0,3	-1,6
NPI	0,3	-2,3
HIKP	0,4	1,4
KPIX	0,4	1,0
KPIF	0,4	1,4

NPI (Nettoprisindex) anger förändringen av konsumentpriserna exkl. nettot av indirekta skatter och subventioner.
HIKP (Harmoniserat konsumentprisindex) har utvecklats av EU som ett internationellt jämförbart mått på inflationen.
I KPIX (tidigare benämnd UND1X) exkluderas räntekostnader för egna hem samt effekten av ändrade indirekta skatter (utom lönerelaterade indirekta skatter) och subventioner från KPI.
I KPIF (KPI med fast ränta) beräknas egnahemsägarnas räntekostnader vid en konstant räntesats.

Tjänsteproduktionsindex

Produktionen inom tjänstesektorn.
Kalenderkorrigerad volymförändring i % jämfört med motsvarande period föregående år

	aug 2009	jan-aug 2009
Motorhandel	-8,3	-14,9
Partihandel	-12,6	-14,2
Detaljhandel	-0,3	1,2
Transport	-8,4	-9,2
Hotell och restaurang	-1,4	-3,0
Telekommunikation	7,7	6,0
Datakonsultverksamhet o.d.	-12,3	-5,5
Företagstjänster	-7,9	-10,9
Kultur, nöje och fritid	-4,8	-2,3
Total tjänstesektor	-4,4	-5,2

dock nyregistreringarna med 2,6 %, såsöngrensats.

Produktionen inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: augusti 2009

Källa: SCB:s tjänsteproduktionsindex

(Andreas Poldahl)

Tjänsteproduktionsindex visar dämpad nedgång

Enligt tjänsteproduktionsindex, som omfattar samtliga tjänstebanscher inom näringslivet förutom finansiella tjänster, fortsatte produktionen inom tjänstesektorn att minska i augusti, med 4,4 % kalenderkorrigerat och jämfört med augusti ifjol. Minskningen följde på nedgångar i juni och juli på 6,2 respektive 4,8 %, jämfört med motsvarande månad 2008. Utvecklingen innebär en dämpad minskningstakt för andra månaden i följd och samtidigt det lägsta fallet i tjänsteproduktionen, mätt över tolv månader, sedan oktober 2008.

De tre branscherna partihandel, transporter och företagstjänster svarade för större delen av nedgången inom tjänstesektorn mellan juli och augusti, med minskningar på 12,6, 8,4 respektive 7,9 %. Dessa svarade tillsammans för 3,5 procentenheter av den totala minskningen i produktionen. För motorhandeln har minskningstakten avtagit betydligt den senaste tiden, till nedgångar i juli och augusti på 3,3 respektive 8,3 %, jämfört med motsvarande månad 2008.

Nedgången i produktionen var bred inom tjänstesektorn i augusti och kom att beröra de allra flesta branscher. Undantag gällde för de mindre branscherna telekommunikation och utbildningsväsende där produktionen steg med 7,7 respektive 4,1 %.

Produktionen ned 5,2 % i år

Under årets åtta första månader har produktionen inom tjänstesektorn, enligt tjänsteproduktionsindex, minskat med 5,2 %, kalenderkorrigerat och jämfört med mot-

svarande period ifjol. Den största minskningen, med 14,9 % redovisas av motorhandeln. Men det klart största bidraget till tillbakagången kommer, från partihandeln och företagstjänster, beroende på deras vikt, med produktionsminskningar på 14,2 respektive 10,9 %. Den bransch som gått bäst hittills i år är telekommunikation, med en produktionsökning på 6 %.

Byggmarknad**Byggföretagen ser en ljusning**

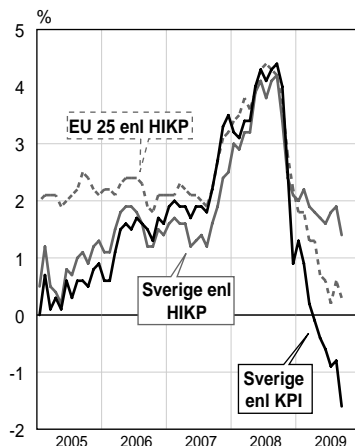
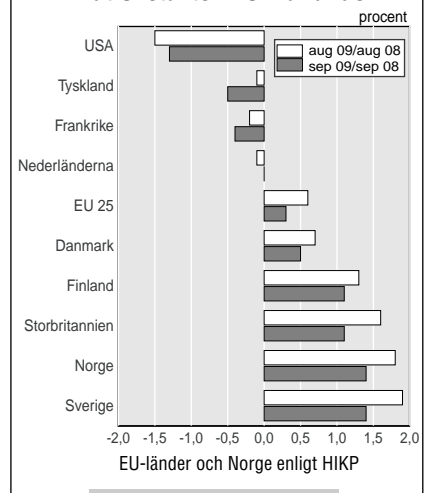
Ordergång, byggande och sysselsättning har fortsatt att minska under tredje kvartalet och orderläget i byggsektorn är svagt enligt Konjunkturbarometern. Över 40 % av företagen uppger att orderstockarna är för små. Anbudspriserna har sänkts ytterligare, men den här gången är det färre företag än tidigare som redovisar lägre priser. Otillräcklig efterfrågan är det främsta skälet till den svaga utvecklingen, men mer än vart femte företag uppger finansiella restriktioner som främsta skälet.

Oförändrad ordergång väntas

Byggindustrin räknar med fortsatt fallande sysselsättning och byggandet förutses minska ytterligare under fjärde kvartalet. Det är dock färre företag än tidigare som räknar med en försämring. Ordergången bedöms bli i det närmaste oförändrad under perioden. På lite längre sikt finns dock en gryende optimism inom branschen. Vart tredje företag räknar med att byggmarknaden stärks på ett års sikt.

Inflationstakten sedan januari 2005

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Inflationstakten i olika länder**Priser****Konsumentprisindex, nettoprisindex och harmoniserat index för konsumentpriser**

Senaste uppgift: september 2009

Källa: SCB:s konsumentprisindex

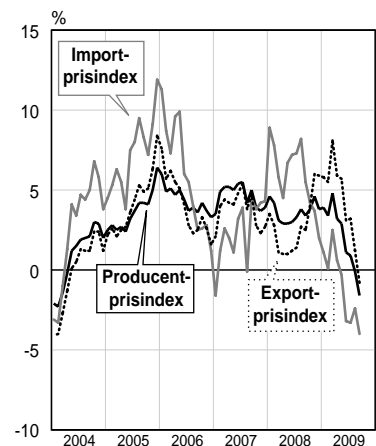
(Kamala Krishnan)

Fortsatt låg inflationstakt

Inflationstakten, räknad som förändringen av konsumentpriserna under de senaste tolv månaderna, var minus 1,6 % i september (-0,8 % augusti). Rensad för effekten av sänkta räntor var inflationstakten 1,4 %. Från augusti till september steg priserna med i genomsnitt 0,3 % vilket är en ovanligt låg förändring jämfört med motsvarande period tidigare år. Samma tid förra året steg konsumentpriserna med 1,0 %.

Exportprisindex, importprisindex och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Senaste månaden: priserna upp 0,3 %
Konsumentprisindex steg med i genomsnitt 0,3 % från augusti 2009 till september 2009.

Säsongsnormala prishöjningar på kläder och skor (11,6 %) drar upp KPI med 0,6 procentenheter. Prishöjningar för restaurangbesök och logi (0,8 %) bidrog med ytterligare 0,1 procentenhet uppåt.

Prishöjningarna motverkades av sänkta priser på bensin som drog nedåt med 0,2 procentenheter. I övrigt bidrog sänkta priser på grönsaker (-5,4 %) och sänkta priser på el (-1,2 %) med 0,1 procentenhet vardera.

Senaste tolv månaderna: priserna ned 1,6 %

Inflationstakten, räknad som förändringen under de senaste tolv månaderna, var -1,6 % i september 2009. Detta är den lägsta tolv månadersförändringen som uppmätts sedan KPI började beräknas månadsvis 1954. Den lägsta inflationstakten som tidigare har uppmätts var i december 1998 då den var -1,2 %.

Till nedgången av konsumentpriserna sedan september 2008 bidrog sänkta boendekostnader med 2,4 procentenheter. Därav bidrog sänkta räntekostnader för egnahemsägare (-40,5 %) nedåt med 2,6 procentenheter. För egnahemsägarna motverkades denna sänkning av en höjning av den kommunala fastighetsavgiften (14,4 %) med 0,1 procentenhet. För boendekostnaderna bidrog i övrigt sänkta elpriser (-6,8 %) med 0,3 procentenheter nedåt. Dessa sänkningar motverkades av höjda hyror (3,3 %) som bidrog med 0,4 procentenheter uppåt. Prissänkningar för teletjänster (-2,5 %) bidrog till nedgången av KPI med ytterligare 0,1 procentenhet. Prissänkningarna för boende och teletjänster motverkades av höjda priser för livsmedel och alkoholfria drycker (1,6 %) som bidrog uppåt med 0,2 procentenheter. Diverse prishöjningar inom övriga huvudgrupper bidrar med 0,1 procentenhet vardera med undantag för transporter och utbildning.

Inom transporter steg priser för bilar (5,2 %), underhåll och reparationer av bilar (4,6 %) och kollektiva transporttjänster (4,2 %) som tillsammans bidrog uppåt med 0,4 procentenheter. Dessa prisökningar motverkades i sin helhet av sänkta priser för bensin (-9,1 %). Prishöjningen inom utbildning (2,7 %) bidrar inte nämnvärt uppåt eftersom gruppen utgör en liten andel av den privata konsumtionen.

KPI för september 2009 var 300,35 (1980=100).

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: september 2009

Källa: SCB:s producentprisindex

(Maria Hjalmarsson)

Producentpriserna sjönk med 0,9 %

Producentpriserna totalt sjönk med 0,9 % från augusti till september. Lägre priser noterades på produkter från utvinning av mineral samt raffinerade petroleumprodukter. De bidrog med vardera 0,2 procentenheter till nedgången. Mindre prissänkningar på livsmedel, papper och papp, övriga maskiner, motorfordon, elektricitet samt gruppen datorer, elektronikvaror och optik bidrog med vardera 0,1 procentenhet till nedgången. Högre priser på sågat och hyvlat trä, järn, stål och ferrolegeringar samt försörjningstjänster avseende värme och kyla motverkade nedgången med 0,1 procentenhet vardera. Producentpriserna inom tillverkningsindustrin sjönk med 0,9 % från augusti till september. Under den senaste tolv månadersperioden har producentpriserna inom tillverkningsindustrin sjunkit med 0,4 %.

Priserna för inhemsk tillgång sjönk med 1,3 %

Priserna på varor till inhemska kunder, dvs. producentpriser på hemmamarknaden och importpriser sammantaget, minskade i genomsnitt med 1,3 % från augusti till september. Lägre priser på råolja, metallmalm samt raffinerade petroleumprodukter bidrog vardera med 0,2 procentenheter till nedgången. Mindre prissänkningar på livsmedel, kemikalier och kemiska produkter, motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar, övriga maskiner, elektricitet samt gruppen datorer, elektronikvaror och optik bi-

drog med vardera 0,1 procentenhet till nedgången. Prissänkningarna motverkades av högre pris på försörjningstjänster avseende värme och kyla som bidrog med 0,1 procentenhet uppåt. Priserna på konsumtionsvaror sjönk med 0,9 % från augusti till september.

Under den senaste tolv månadersperioden har priserna för inhemsk tillgång sjunkit med 3,2 %. Föregående månad hade priserna sjunkit med 1,9 %. Priserna på konsumtionsvaror har stigit med 1,0 % medan priserna på energirelaterade varor har sjunkit med 18,0 % under samma period. Vidare har priserna på investeringsvaror ökat med 4,4 % medan priserna på insatsvaror har sjunkit med 3,6 % för

Byggriser

Senaste uppgift: augusti 2009

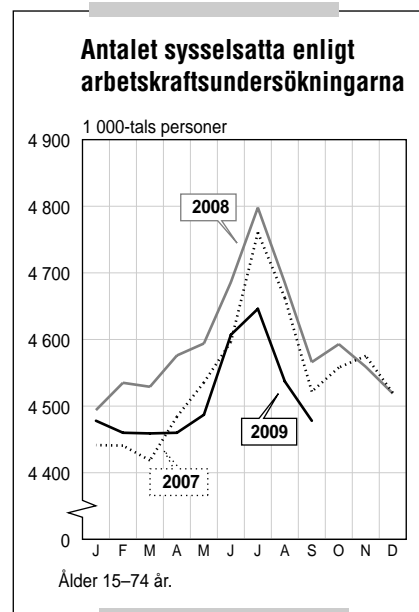
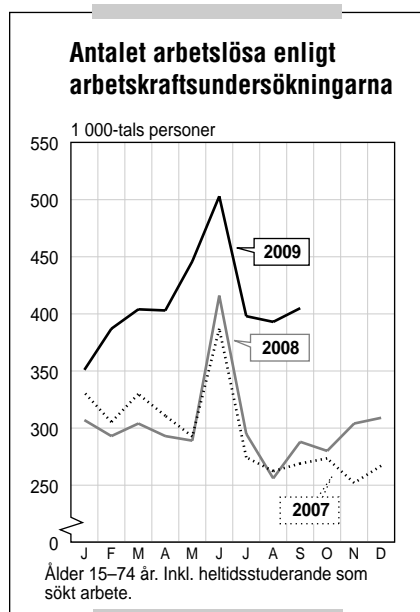
Källa: SCB:s byggprisindex

(Jana Kaarto)

Augusti-september 2009 +0,1 %

Mellan augusti och september 2009 steg faktorprisindex med 0,1 %. Entreprenörens kostnader ökade. Störst påverkan på entreprenörens kostnader hade byggmaterialkostnaderna som gick upp med 0,2 %. Kostnaden för transporter, drivmedel och elkraft minskade. Kostnaden för löner, maskiner och övriga omkostnader var oförändrad. Byggherrekostnaderna sjönk med 0,2 %.

Störst påverkan på byggmaterialkostnaderna i september hade snickerier där priserna steg med 1,3 %. Prisökningar kan även noteras för VVS-material, järn och stål samt övrigt byggmaterial. Priserna på betongvaror sjönk. Övriga materialgrupper hade liten eller ingen påverkan på byggmaterialpriserna totalt.

September 2008–september 2009**-0,7 %**

Faktorprisindex fortsätter att sjunka på årsbasis. Mellan september 2008 och september 2009 gick faktorprisindex ner med 0,7 %. Motsvarande förändring i årstakt var oförändrat i juni, -0,7 % i juli samt -0,9 % i augusti.

Entreprenörens kostnader steg med 0,5 %. Det beror på att entreprenörens övriga omkostnader och lönekostnader har ökat. Kostnaden för byggmaterial samt transporter, drivmedel och elkraft gick ner. Det beror främst på minskade materialkostnader för järn och stål, betongvaror, lastbilstransporter samt diesel. Kostnaderna för maskiner steg något.

Byggherrekostnaderna sjönk med 11,7 % på årsbasis, vilket till stor del kan förklaras med minskade räntekostnader med 62,2 %.

Arbetsmarknad**Arbetade timmar fortsätter att minska, men i lägre takt**

I september var 4 478 000 personer sysselsatta, vilket är en minskning med 89 000 jämfört med september 2008. Minskningen omfattade framförallt män. Antalet arbetslösa ökade med 117 000 personer till 405 000 eller 8,3 % av arbetskraften. Antalet arbetade timmar minskade med 1,9 %. Varselvägen har dock börjat dämpas något och nedgången av antal lediga platser sker i långsammare takt.

Sysselsättning och arbetslöshet*Senaste uppgift: september 2009**Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar**Serie Am (Dan Lundberg)***Antalet sysselsatta minskar**

Liksom tidigare månader fortsatte antalet sysselsatta att minska i september 2009. Antalet sysselsatta personer uppgick till 4 478 000. Det är en minskning med 89 000 personer jämfört med september 2008. Av minskningen var 71 000 män. Antalet sysselsatta minskade även denna månad mest inom tillverkning och utvinning samt energi och miljö. Minskningen var 58 000 personer, varav undergruppen tillverkning av verkstadsvaror stod för merparten.

Antalet anställda minskade med 109 000. Den privata sektorn stod för 64 000 av nedgången. Fast anställda minskade med 70 000 personer varav de flesta var män. Tidsbegränsat anställda minskade med 39 000, vilket är en mindre nedgång än vad det varit tidigare under året. Sysselsatta som vanligen arbetar heltid, dvs. 35 timmar eller mer per vecka, minskade med 123 000 personer, varav 91 000 var män.

Arbetslösheten var 8,3 %

Antalet arbetslösa var 405 000 personer i september, vilket är en ökning med 117 000 personer jämfört med samma månad föregående år. Den största ökningen skedde bland män, där antalet arbetslösa ökade med 79 000. Av de arbetslösa var knappt en fjärdedel eller 95 000 studerande på heltid.

Den relativa arbetslösheten uppgick i september till 8,3 % av arbetskraften, en ökning med 2,4 procentenheter jämfört med september 2008. Det är en ökning som ligger på ungefär samma nivå som noterats tidigare under året. För män ökade den med 3 procentenheter till 8,4 % och för kvinnor med 1,6 procentenheter till 8,1 %. Arbetslösheten ökade i samtliga åldersgrupper mellan 15–64 år.

I åldersgruppen 15–24 år var 142 000 personer arbetslösa, vilket är en ökning med 27 000. Den relativa arbetslösheten för åldersgruppen var 24,3 % av arbetskraften, en ökning med 4,9 procentenheter jämfört

med september 2008. Av de arbetslösa i åldersgruppen var 53 000 heltidsstuderande. De långtidsarbetslösa, dvs. personer som varit arbetslösa mer än 26 veckor, ökade med 58 000 personer till 129 000.

Arbetade timmar minskade med 1,9 %

Antalet arbetade timmar uppgick i genomsnitt till 151,9 miljoner per vecka. Det är en minskning med 3,0 miljoner jämfört med september 2008. Minskningen motsvarar 1,9 %, vilket är samma nivå som minskningen av antalet sysselsatta. Den faktiska medelarbetstiden för sysselsatta uppvisar inte någon statistiskt säkerställd förändring i september, till skillnad från tidigare månader under året.

Varselvägen börjar dämpas

I september uppgick antalet varsel till knappt 8 000 vilket är 400 färre än i september 2008. Det är första gången på ett och ett halvt år som nivån minskar jämfört med motsvarande månad året innan. 3 100 av de varslande kom från tillverkningsindustrin, 1 300 från uppdragsverksamheten och 1 200 från byggverksamheten.

Efterfrågan på arbetskraft minskar i långsammare takt än under årets första hälft enligt Arbetsförmedlingen. I september anmäldes 31 000 lediga platser till landets arbetsförmedlingar. Det är 13 000 färre än för ett år sedan. Nedgången berörde samtliga branscher utom handeln. Relativt sett var den störst inom verkstadsindustrin.

Arbetskraftskostnader och löner inom industrin*Senaste uppgift: augusti 2009**Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik**(Ann-Marie Persson, Allan Henrysson)*

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under augusti 2009 136,80 kronor exklusive övertidstillägg och 138,60 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 2,3 % respektive 2,0 % jämfört med augusti 2008. Under augusti 2009 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän exklusive rörliga tillägg 31 900 kronor och inklusive rörliga tillägg 32 510 kronor, vilket är en ökning, i båda fallen, med 2,7 % jämfört med augusti 2008.

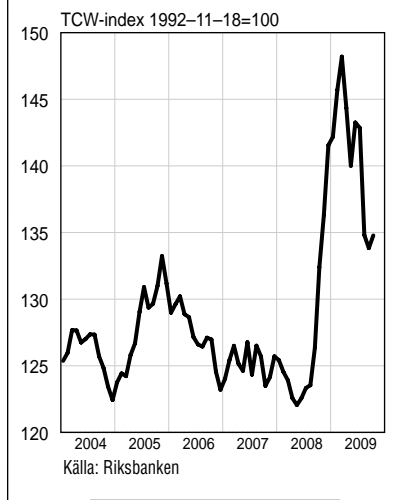
Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för augusti 2009 beräknats till 239,25 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 101,2 en förändring med 0,3 % jämfört med augusti 2008. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för augusti 2009

Arbetsmarknad

	Antal sysselsatta, 1 000-tal			Antal arbetade timmar, 10 000-tal			Antal arbetslösa, 1 000-tal		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
jan	4 442	4 494	4 478	13 656	13 220	12 270	331	307	351
feb	4 441	4 535	4 460	14 678	15 020	14 650	305	293	387
mar	4 418	4 529	4 459	14 622	13 980	14 990	330	304	404
apr	4 484	4 576	4 460	13 816	15 710	13 230	311	293	403
maj	4 535	4 594	4 487	13 903	14 730	14 610	293	289	446
jun	4 596	4 686	4 607	14 164	14 510	13 700	387	416	503
jul	4 761	4 798	4 646	9 269	9 510	8 070	274	295	398
aug	4 662	4 685	4 537	11 981	11 480	13 050	262	256	393
sep	4 522	4 566	4 478	15 366	15 490	15 190	269	288	405
okt	4 558	4 593		15 685	15 780		274	280	
nov	4 575	4 559		15 330	15 390		252	304	
dec	4 520	4 519		13 340	13 300		267	309	

Uppgifterna baserar sig på den nya åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Valutakursindex för kronan Månadsgenomsnitt

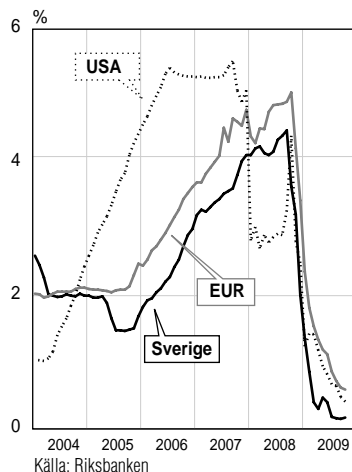
beräknats till 225,62 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 48 733 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 101,1 en ökning med 0,5 % jämfört med augusti 2008. Motsvarande index för tjänstemän blir 103,1 en ökning med 1,0 % jämfört med augusti 2008.

Finansmarknad

Stockholmsbörsen fortsätter stiga

I oktober har ett stort intresse riktats mot börsbolagens kvartalsrapporter för tredje kvartalet. I synnerhet har storbankernas rapporter legat i fokus, speciellt hur kreditförlusterna i Baltikum och Ukraina har utvecklats. Rapporterna visar att kreditförlusterna ökat men att läget inte var så illa som befarat. Ökningstakten i osäkra fordringar i Baltikum har börjat sakta ned.

Korta räntor 3 mån statsskuldväxlar (motsv)

Rapportperioden har inte inneburit några dramatiska svängningar på börsen då många rapporter legat i linje med marknadens förväntningar. Stockholmsbörsen hade vid stängning den 29 oktober gått upp med 4 % jämfört med 30 september. Totalt under året är börsuppgången 43 %.

Det första estimatet av den amerikanska BNP-utvecklingen för tredje kvartalet presenterades den 29 oktober. Resultatet visade en tillväxt på 3,5 % i årstakt. Det var något över de flesta analytikers förväntningar och möttes av positiva reaktioner på börsen. Totalt under månaden gick Dow Jones-index upp med 3 % medan Nasdaq-börsen gick ned med 1 %.

Riksbanken lånar ut mer pengar till bankerna

Vid Riksbanksdirektionens penningpolitiska möte den 21 oktober beslutades som väntat att behålla reporäntan på 0,25 %. Mera oväntat var beslutet att ge ut nya lån till bankerna på ytterligare 100 miljarder. Lånen löper på 11 månader till fast ränta på 0,4 %. Riksbanken menar att det behövs kompletterande åtgärder för att penningpolitiken ska få avsedd effekt.

Den låga reporäntan medför att även hushållens låneräntor fortsätter vara väldigt låga. I september sjönk den genomsnittliga räntan på hushållens nytecknade låneavtal till 1,97 % mot 2,06 % i augusti. Det kan jämföras med läget i september 2008 då genomsnittsräntan var 6,19 %.

Tillväxttakten för hushållsutlåningen fortsätter samtidigt att öka för tredje månaden i rad. Tillväxten var i september 8,2 % jämfört med samma period förra året. En effekt av den ökade utlåningen är att bostadspriserna stiger. Under tredje kvartalet har priserna på bostadsrätter stigit med ca 4 % och villapriserna med ca 1 % enligt mäklarstatistik. Nu varnar experter för att det riskerar att bildas en bostadsbubbla.

I oktober har utvecklingen för de svenska marknadsräntorna varit uppåt för de korta räntorna och nedåt för de långa. Räntekurvan har alltså blivit flackare. Tre månadersräntan har gått upp med 5 punkter till 0,18 % och tioårsräntan har gått ned 5 punkter till 3,29 %.

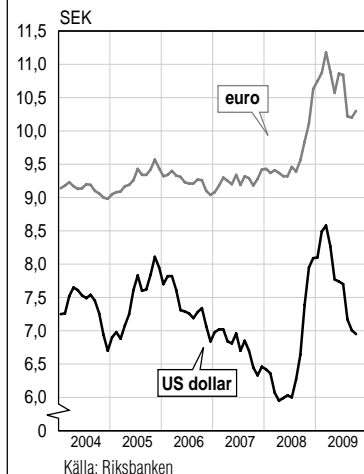
Kronan något svagare

Den svenska valutan har försvagats med ca 1 % under oktober enligt förändringen av TCW-index. En euro har blivit 14 öre dyrare och kostade den 29 oktober 10,37 kronor. Dollarn handlas samtidigt för 7,04 kronor, 3 öre dyrare än den 30 september.

Johannes Holmberg, Finansmarknadsstatistik

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro
Månadsgenomsnitt

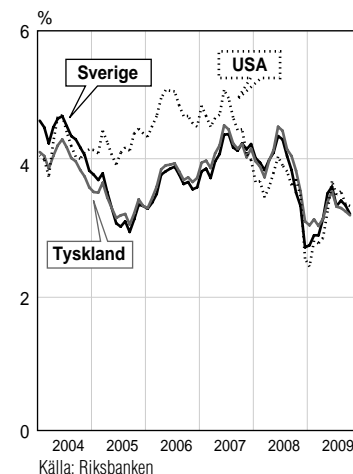

Ekonomisk statistik – november

	Datum	Avser period
Inregistrering av fordon	02	okt
Aktivitetsindex	10	sep
Industrins lev o order	10	sep
Industriproduktionsindex	10	sep
Konsumtprisindex	12	okt
Industrins kapacitetsutnyttjande	13	kv 3-09
Industrins lager	13	kv 3-09
Småhusbarometern	16	okt
Arbetskraftsundersökningen	19	okt
Näringslivets investeringar	24	enl okt
Producentprisindex	24	okt
Export, import o handelsnetto	26	okt
Detaljhandels försäljning	27	okt
Nationalräkenskaperna	27	kv 3-09
Arbetskostnadsindex, privat sektor	30	sep

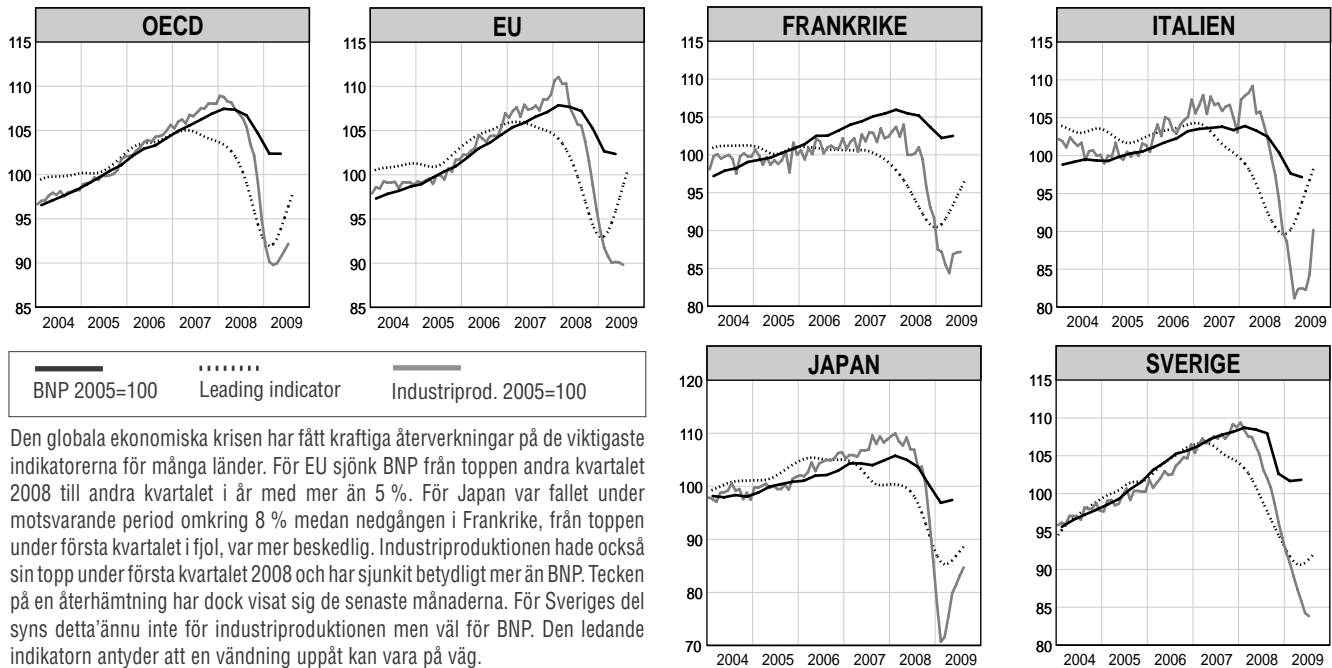
Information om kommande publicering av SCB:s statistik finns tillgänglig på SCB:s webbplats www.scb.se

Långa räntor 10-åriga statsobligationer

Internationell utblick

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

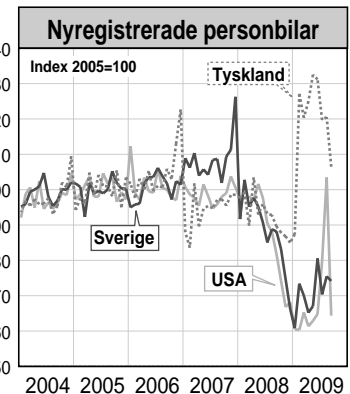
Den globala ekonomiska krisen har fått kraftiga återverkningar på de viktigaste indikatorerna för många länder. För EU sjönk BNP från toppen andra kvartalet 2008 till andra kvartalet i år med mer än 5 %. För Japan var fallet under motsvarande period omkring 8 % medan nedgången i Frankrike, från toppen under första kvartalet i fjol, var mer beskedlig. Industriproduktionen hade också sin topp under första kvartalet 2008 och har sjunkit betydligt mer än BNP. Tecken på en återhämtning har dock visat sig de senaste månaderna. För Sveriges del syns detta ännu inte för industriproduktionen men väl för BNP. Den ledande indikatorn antyder att en vändning uppåt kan vara på väg.

Källa: OECD

EU-barometern:

Enligt EU Kommissionens senaste konjunkturbarometer för oktober fortsatte konjunkturen att förstärkas påtagligt i regionen i oktober. Den sammansatta konjunkturindikatorn steg för både EU som helhet och eurozonen lika mycket, med 3,4 enheter till index 86 respektive 86,2. Förbättringen var den sjunde månaden i följd från konjunkturbotten i mars i år för båda områdena. Nivåerna ligger dock fortfarande en bra bit under de långsiktiga genomsnitten. Förbättringen av tillförsikten inom industrin med en ökning med 4 enheter för EU och med 3 enheter för euroområdet var det enskilt största bidraget till det sammantagna uppgången för såväl EU som euroområdet. Även om företagsledarna här bedömde orderböckerna och färdigvarulagren mer positivt än tidigare var det betydligt mer optimistiska produktionsplanerna än tidigare som låg bakom förbättringen för industrin denna månad. Konsumentförtroendet fortsatte att förbättras i EU

med 2 enheter, vilket innebär en oavbruten uppgång med sammanlagt 17 enheter sedan botten i mars. Utvecklingen är ungefär densamma för euroområdet. För detaljhandeln var utvecklingen däremot oförändrad i oktober för EU medan delindikatorn sjönk med en enhet för euroområdet. På detta område har förbättringen sedan i våras hittills varit betydligt större för EU än för euroområdet. Efter tidigare kraftiga förbättringar av den ekonomiska tillförsikten inom den privata tjänstesektorn var utvecklingen oförändrad i oktober för andra månaden i följd inom EU. Efter en sen vändning för byggsektorn fortsatte det ekonomiska förtroendet att stiga svagt inom både EU och euroområdet. För de fyra stora medlemsländerna, Tyskland, Storbritannien, Frankrike och Italien steg konjunkturindikatorn med 3 enheter eller mer.

Nyregistrering av personbilar

	Avser mån	Index 2005=100	Förändr från föreg. månad	Förändr fr. motsv. månad föreg. år
EU	aug	98,4	2,2	4,6
Danmark	aug	72,9	2,5	-26,4
Finland	sep	60,6	6,2	-25,2
Frankrike	sep	109,2	7,3	12,8
Italien	sep	104,2	6,5	7,5
Nederländerna	aug	86,3	-1,1	-25,0
Polen	aug	131,5	-1,7	4,1
Spanien	aug	62,7	2,7	0,6
Storbritannien	jul	45,0	15,9	-47,4
Sverige	sep	74,2	-1,7	-15,9
Tjeckien	aug	108,0	-3,9	-9,9
Tyskland	sep	106,5	-11,7	18,9
Norge	sep	98,2	6,0	10,4
USA	sep	64,3	-37,8	-21,3
Kanada	aug	88,6	-1,0	-13,9
Japan	sep	88,2	0,6	9,9
Australien	aug	89,8	1,0	-3,8
OECD	jul	87,3	2,5	-5,9

Källa: OECD

EU-barometer – industri

Nettototal	maj	jun	jul	aug	sep	okt	
Produktionsförväntn.	-8	-1	17	22	18	20	Sverige
	-28	-21	-17	-8	-10	-2	Tyskland
	-20	-17	-13	-8	-6	0	EU
Orderstock	-60	-64	-66	-60	-63	-43	Sverige
	-62	-64	-61	-57	-56	-53	Tyskland
	-61	-62	-61	-57	-55	-51	EU
Färdigvarulager	40	35	22	29	27	28	Sverige
	28	27	24	21	19	15	Tyskland
	20	19	16	13	11	9	EU
Prisförväntningar	-6	21	2	-4	-4	2	Sverige
	-10	-9	-10	-6	-10	-7	Tyskland
	-12	-11	-11	-9	-8	-7	EU

Observera: Ett antal EU-företag svarar på frågorna i termer av "bättre/sämr", "bra/dåligt", "ökad/minskad". Skillnad i procentandel mellan positiv och negativ syn - det s.k. nettotalet - bildar underlag för bedömningarna.
Källa: EU: European Economy

Nyregistreringar

Nyregistreringarna av personbilar har som en följd av den globala ekonomiska krisen de senaste två åren sjunkit betydligt i många länder. Detta gäller inte minst Storbritannien där nivån hittills under 2009 är bara drygt 40 % av genomsnittet för 2007. Motsvarande nivå för Sverige är omkring 65 % och för USA 70 %. Skillnaden mellan olika länder är dock mycket stor. I till exempel Tyskland har nyregistreringarna hittills i år varit 25 % högre än under 2007 och även i bland annat Frankrike, Italien och länder i östra Europa är nivån relativt hög. Skillnaderna kan, förutom av den ekonomiska situationen i respektive länder, bland annat bero på effekten av olika förekomst av stimulansåtgärder som skrotpremier.

Internationell utblick

Ljusare tongångar i nya prognosen från IMF

Internationella Valutafonden – IMF – har i början av oktober publicerat en ny World Economic Outlook med bedömningar och prognoser över världsekonomin utveckling. Denna signalerar en klart mer positiv bild av den globala ekonomiska utvecklingen än den som getts i de senast publicerade Outlook-rapporterna.

Den nya bedömningen för den globala BNP-utvecklingen är nu en nedgång med 1,1 % i volym år 2009, jämfört med år 2008. För år 2010 väntas en uppgång i volym med 3,1 %, jämfört med innevarande år. I vidstående tabell redovisas utvecklingen i BNP för olika landgrupper/större länder för åren 2006–2010 enligt IMF:s beräkningar. Som framgår av tabellen fortsätter BNP för gruppen ”Övriga länder” (utvecklingsländer/tillväxtekonomier) att utvecklas klart starkare än för gruppen ”Industriländer” även under åren 2009 och 2010. Några länder med särskilt stark utveckling är Kina och Indien. Bland ”industriländerna” kan noteras att USA, Japan, Storbritannien och Sverige, Norge, Danmark får en klart bättre utveckling än euroområdet under 2010. Inom euroområdet bedömer IMF att Frankrike och Finland ökar sin BNP med 0,9 % vardera under 2010 medan Tyskland ökar med endast 0,3 % och Spanien minskar med 0,7 %.

BNP-utveckling enligt World Economic Outlook oktober 2009

Procentuell förändring i volym från året innan					
	2006	2007	2008	2009	2010
Hela världen	5,1	5,2	3,0	-1,1	3,1
Industriländer ("Advanced economies")	3,0	2,7	0,6	-3,4	1,3
USA	2,7	2,1	0,4	-2,7	1,5
Euroområdet	2,9	2,7	0,7	-4,2	0,3
Tyskland	3,2	2,5	1,2	-5,3	0,3
Frankrike	2,4	2,3	0,3	-2,4	0,9
Italien	2,0	1,6	-1,0	-5,1	0,2
Spanien	4,0	3,6	0,9	-3,8	-0,7
Finland	4,9	4,2	1,0	-6,4	0,9
Japan	2,0	2,3	-0,7	-5,4	1,7
Övriga	3,9	3,8	1,2	-2,7	2,1
Hongkong	7,0	6,4	2,4	-3,6	3,5
Sydkorea	5,2	5,1	2,2	-1,0	3,6
Storbritannien	2,9	2,6	0,7	-4,4	0,9
Danmark	3,3	1,6	-1,2	-2,4	0,9
Norge	2,3	3,1	2,1	-1,9	1,3
Sverige	4,2	2,6	-0,2	-4,8	1,2
Schweiz	3,6	3,6	1,8	-2,0	0,5
Övriga länder	7,9	8,3	6,0	1,7	5,1
Afrika	6,1	6,3	5,2	1,7	4,0
Central- o Östeuropa inkl. Baltikum	6,6	5,5	3,0	-5,0	1,8
Polen	6,2	6,8	4,9	1,0	2,2
Estland	10,0	7,2	-3,6	-14,0	-2,6
Lettland	12,2	10,0	-4,6	-18,0	-4,0
Litauen	7,8	8,9	3,0	-18,5	-4,0
Turkiet	6,9	4,7	0,9	-6,5	3,7
F.d. Sovjetstater exkl. Baltikum	8,4	8,6	5,5	-6,7	2,1
Ryssland	7,7	8,1	5,6	-7,5	1,5
Ukraina	7,3	7,9	2,1	-14,0	2,7
Asien	9,8	10,6	7,6	6,2	7,3
Kina (exkl Hongkong)	11,6	13,0	9,0	8,5	9,0
Indien	9,8	9,4	7,3	5,4	6,4
Mellanöstern	5,8	6,2	5,4	2,0	4,2
Syd- o Mellanamerika	5,7	5,7	4,2	-2,5	2,9
Brasilien	4,0	5,7	5,1	-0,7	3,5
Mexiko	5,1	3,3	1,3	-7,3	3,3

Källa: IMF

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	-2,6	-2,6	-0,6	0,2	0,3	-0,2	-0,3	0,0
Förändr. 4 kv.	%	-7,2	-9,5	-6,0	-7,0	-7,1	-3,8	-5,6	-4,6
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-2,8	-0,2	-2,6	-2,6	1,5	0,8	0,7	0,9
Förändr. 12 mån.	%	-15,0	-21,4	-7,6	-19,2	-18,0	-10,7	-13,5	-13,5
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,2	0,3	0,0	0,4	-0,5	0,1	0,0	0,2
Förändr. 12 mån.	%	0,5	1,1	1,1	1,4	-0,5	-1,3	0,3	-0,3
Arbetslöshet ⁵⁾									
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	5,9	8,6	7,8	8,7	7,7	9,7	9,1	8,6
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,3	0,1	0,1
	procentenheter	2,5	1,4	2,1	2,4	0,6	3,5	2,0	2,3
Kort ränta ⁶⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	1,15	0,77	0,62	0,15	0,77	0,30	0,77	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,19	-0,09	-0,18	-0,01	-0,09	-0,05	-0,09	..
	procentenheter	-3,88	-4,25	-5,25	-4,34	-4,25	-2,49	-4,25	..
Lång ränta ⁷⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	3,65	3,62	3,66	3,38	3,26	3,40	3,86	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	0,05	-0,01	-0,05	-0,07	-0,05	-0,19	-0,03	..
	procentenheter	-0,72	-0,81	-0,91	-0,52	-0,83	-0,29	-0,64	..

1) EU27 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) Andra kvartalet 3) OECD juli, övriga augusti 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna. OECD augusti, övriga september 5) Storbritannien juli, Sverige och Finland september, övriga augusti 6) September utom USA där augusti avses 7) September

Källa: OECD och Eurostat

Svenska ekonomiska indikatorer

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i % från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomin totalt						
BNP	volym	2000=100	2 kv	115,2 ¹⁾	0,2 ¹⁾	-7,0
Fast bruttoinvestering	volym	2000=100	2 kv	114,1 ¹⁾	-0,5 ¹⁾	-18,9
Hushållens konsumtion	volym	2000=100	2 kv	114,7 ¹⁾	0,0 ¹⁾	-1,8
Aktivitetsindex	volym	2005=100	aug	102,8 ¹⁾	0,3 ¹⁾	-3,1 ¹⁾
Industri						
Produktion	volym	2005=100	aug	80,0	-3 ¹⁾	-21
			jan-aug	85,9		-20
Leveranser	volym	2005=100	aug	75,1	0 ¹⁾	-22
			jan-aug	81,2		-25
Orderingång	volym	2005=100	aug	77,0	-4 ¹⁾	-18
			jan-aug	80,6		-26
Kapacitetsutnyttjande	%		2 kv	77,0 ¹⁾	-0,8 ¹⁾²⁾	-13,2 ¹⁾²⁾
Investeringar	mdr		2 kv	16,7		-25
Lägenheter, påbörjade, nya						
	1000-tal		2 kv	3,2		-45
			1-2 kv	6,7		-45
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		sep	88,3	-1 ¹⁾	-17
			jan-sep	739,2		-19
Varuimport	mdr kr		sep	82,8	0 ¹⁾	-14
			jan-sep	658,8		-20
Handelsnetto	mdr kr		sep	5,5		
			jan-sep	80,4		
Bytesbalans	mdr kr		2 kv	67,9		
			1-2 kv	122,6		
Konsumtion						
Detaljhandels försäljning	volym	2005=100	sep	118,3 ¹⁾	0,2 ¹⁾	2,7
			jan-sep			2,2
Personbilsregistreringar, nya	st		sep	20 793	-1 ¹⁾	-16
			jan-sep	164 417		-24
Consumer Confidence Indicator ³⁾	nettotal		okt	8 ⁵⁾	6 ⁵⁾	-25 ⁵⁾
Priser, löner						
Konsumentprisindex		1980=100	sep	300,4	0,3	-1,6
Nettoprisindex		1980=100	sep	252,6	0,3	-2,3
Producentprisindex		2005=100	sep	113,4	-0,9	-1,6
Exportprisindex		2005=100	sep	111,4	-1,2	-0,8
Importprisindex		2005=100	sep	111,7	-2,1	-4,0
Prisindex för inhemsk tillgång		2005=100	sep	113,7	-1,3	-3,2
Hemmamarknadsprisindex		2005=100	sep	115,7	-0,5	-2,5
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	aug	101,2		0,3
Timlön, industriarbetare	kr		aug	138,6		2,0
Arbetsmarknaden						
Sysselsatta 15-74 år	1000-tal		sep	4 478	.. ¹⁾	-1,9
Arbetslösa 15-74 år	1000-tal		sep	405	.. ¹⁾	40,8
därav heltidsstuderande	1000-tal		sep	95	.. ¹⁾	40,0
Lediga platser, nyanmällda	1000-tal		sep	31		-29,2
Lediga platser, kvarstående	1000-tal		sep	20		-28,1
Finansmarknaden						
Bankernas inlåning ⁴⁾	mdr kr		sep	2 130,9	4,1	8,6
Bankernas utlåning	mdr kr		sep	2 853,1	0,0	-1,8
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		okt	3,25	-0,13 ²⁾	-0,32 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldsväxlar	%		okt	0,17	0,02 ²⁾	-3,46 ²⁾
Statsskuldens förändring	mdr kr		okt 08-sep 09	38,8		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		29 okt	135,4	0,9	0,8

1) säsongsrensade tal 2) procentenheter 3) Hushållens syn på sv. ekonomi, hushållens egen ekonomi. och köp av kapitalvaror 4) inkl certifikat netto 5) Nettotal för resp period

Utges av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 08-506 940 00
Ansvarig utgivare: Monica Nelson Edberg
Redaktör: Bo Sandén
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2009-A06TI0910_pdf (pdf)